

FINANCIAL BUSINESS

DISCUSSION ON DEMANDS FOR GRANTS FOR 1982-83.

Demand Nos. 28 and 29.

NEDICAL SERVICES AND FAMILY WELFARE

SRI A. K. ABDUL SAMAD—(Minister for Health and Family Welfare):— Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 72,25,63,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March, 1983 in respect of “Medical Services and Family Welfare”

PUBLIC HEALTH AND SANITATION

“That a sum not exceeding Rs. 14,82,65,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of “Public Health and Sanitation”

The question was proposed

MR. SPEAKER.—Both the Demands are before the House for discussion. Hon. Member Dr. H. L. Thimme Gowda to initiate the discussion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಆರೋಗ್ಯ ಸಲ ತಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೇಳಬಹುದು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಈ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಏನಿಂದರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಎಷ್ಟು? ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವಿವರಗಳು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಚಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ವಿವರಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪರ್‌ಪಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಇದ್ದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. a number of private medical colleges and government owned medical colleges ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿದರೂ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಉತ್ತರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಷ ಯವೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಪರ್‌ಪಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದುವ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

MR. SPEAKER,—I remember that last time there was a question on this matter in respect of Bellary Medical College and the Hon. Minister has answered to it.

SRI S. R. BOMMAI.—My question is regarding the entire State. ಈಗ ಖಾಲಿ ಇರುವಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿಗೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ? ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩-೪ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಮೆದಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಬಾರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹಾಗೂ ವಿಕೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪೂರ್ಣ ವಿವರ ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು?

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಬಸವನಗುಡಿ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನದ ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿವರಗಳು ನನಗೆ ಸಂಜೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ದಿನ ಏನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಡಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತಹ ಒಂದು ನಾಲ್ಕುಡಿ ಇದೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ :—

“When character is lost, everything is lost; When Health is lost, something is lost; and When Wealth is lost, nothing is lost” ಎಂದು;

ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯರು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈಗಿನ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಫೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ೨೦೦೦ ಇಸವಿ ಒಳಗಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಜನರನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವಂತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಫೋಷಣೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಗಲಿ ಯಾರೇ ಹೇಳಿರಲಿ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ಕೇವಲ ೧೮ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ?

೨೦೦೦ರ ಇಸವಿ ಒಳಗಡೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಕೂಡ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುರಿ, ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಗುರಿ ಇದು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೬೦ರಷ್ಟು ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ; ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಶೇಕಡ ೬೫ರಷ್ಟು ಜನ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ಶೇಕಡ ೮೦ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೮೬ರಷ್ಟು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಪುಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ, ಜಾತಿಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ

ಭಾರ್ಷಣಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅನುಕಂಪ ಪಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬುದು ದೊಡ್ಡ ಗುರಿ ಏನಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ದಕ್ಷ ತಜ್ಞರನ್ನು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸವಿನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಮುಂತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯೇಸ್ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೋರ್ಸ್ ಮುಂತಾದುವು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸೇವೆ, ಹೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಶುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ, ಮಾಸ್ ಹೆಲ್ತ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೂಯರೇಜ್ ಮತ್ತು ಪಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ, ಪ್ರಿವೆನ್ಷನ್ ಅಂಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಫ್ ಡಿಸೀಸ್, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಕೆಡದ ಹಾಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು - ಈ ರೀತಿ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಎರಡು ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಎರಡೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ೬೦ ಇತ್ತು; ಈಗ ೧೦೮ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಾದಿಯರು ನರ್ಸಸ್ ೫ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೫೫೦೦ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಇವೆ. ಮತ್ತು ೪೯,೩೩೩ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಇವೆ. ೧೯೫೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇವು ಒಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ೧೯೫೧ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆ. ೧೯೬೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಹೆಸರನ್ನೇ ನಾವೆಲ್ಲೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಲೇಗು ಕಾಯಿಲೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೋಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸ್ಕಾಲ್‌ಪಾಕ್ಸ್ ಸಿಡ್ಡುಬು ರೋಗ ಕೂಡ ಕಂಪ್ಲೀಟಾಗಿ ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರಬಹುದೇನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಲೇರಿಯ, ಕ್ಷಯರೋಗ, ಕಾಲರ ಗಣನೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸಾಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ೧೯೪೯-೫೦ರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೨೭.೪ ಜನ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ೧೪ ಜನ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶೇಕಡ ೨೭.೪ ರಿಂದ ೧೪ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಹುಟ್ಟಿದ ತಕ್ಷಣ ಸಾಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಹುಟ್ಟುವಿಕೆಗೆ ಹಿಂದೆ ೧೮೩ ಇತ್ತು ಈಗ ೧೪೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಸರಾಸರಿ ಆಯಸ್ಸು ಮೊದಲು ೩೨ ವರ್ಷ ಇತ್ತು, ಈಗ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ೫೨ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಕಾಲ್‌ಪಾಕ್ಸ್ ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ, ಮಲೇರಿಯ ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ, ಲೆಪ್ಟೊ, ಕುಷ್ಮ ರೋಗ ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ, ಅನೇಕಾಲು ರೋಗ, ಫೈಲೇರಿಯ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ, ಪ್ಲೇಗ್ ಕಾಯಿಲೆ ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಪ್ರಿವೆನ್ಷನ್ ಆಫ್ ಬೈಯಂಡೆನ್ಸ್ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪುನರ್ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುಗೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಕಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಟೋಟಲ್ ಪ್ಲಾನ್ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಪ್ಲಾನ್‌ಗೆ ಶೇಕಡ ೩.೩ ರಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದ್ದರು. ೬ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೩.೩ ಇದ್ದುದು ೧೦.೮೬ ಆಗಿದೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ, ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೮ ಆಗಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಂದಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಿವೆ ಎಂದರೆ, ವರ್ಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆಗಿನ ಸೇಷನ್, ಯೂನಿಸೆಫ್, ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಯು.ಎಂ.ಎಫ್. ಆರ್.ಎ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕೆಲವು ದೇಶಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸು, ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಡ್ಡನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ೩೦೫ ಪ್ರೈವರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಇವೆ, ೧೨೭೪ ಪ್ರೈವರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ೫೦ ಸಾವಿರ ಪಾಪುಲೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೈವರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರತಿ ೧೫ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೈವರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ೫ ಸಾವಿರ ಪಾಪುಲೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಸಬ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ೪ ಪ್ರೈವರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಪೆಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ೩೦ ರಿಂದ ೪೦ ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ೧೨೫೦.೭ ಕೋಟಿ ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆದಾಯ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗೆ ೧೦೮.೨೭ ಕೋಟಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ ೮.೬೪ರಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೨ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೧ನೇ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ೩.೫ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ೨೦೦೦ದ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಈಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು ೪.೫ ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ೩.೫ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಟದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಲೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ೩೯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಚಿಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಲೆಗೆ ೧೦೯೬ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೀನ್ಯಾ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯ, ಅಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೪೦೦ ರೂ ಗಳನ್ನು ಒಂದು ತಲೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ೧೧೭ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ವರ್ಲ್ಡ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್‌ರವರು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಫಾಡಿ.—ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡೆತ್‌ರೇಟ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಅಮೇರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರೇಟರ್ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ೭೨ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ ; ಅದರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು ೧೯೪೮ನೇ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಸ್ಕೀಂ ಏನಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉಚಿತ ವಾದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಡನ್‌ನ ೧೯೪೧ ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ೮೫ ಜನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ೧೭೫ ಜನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ನರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ೧೪೯೩ ಜನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ನರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಡ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ, ಗ್ರೇಟರ್ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧ ಸಾವಿರ ಪಾಪುಲೇಷನ್‌ಗೆ ೯೭ ಬೆಡ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಮುಖೇನ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರೇಟರ್ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೨೪೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪರ್ ಹೆಡ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ವೇಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೮೪೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪರ್ ಹೆಡ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರೇಟರ್ ಲಂಡನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೂರಲ್ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ತಲೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೬೬೦ ರೂ.ಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ೭೬ ಲಕ್ಷವಿದೆ. ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೮೮೫ ಡಾಲರ್‌ನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಮ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೧ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಸಿಟಿ ಎವರ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರ್ ಹೆಡ್ ೫೧೪ ಡಾಲರ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ ೬೦ರಷ್ಟನ್ನು, ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ೪೦ ರಷ್ಟನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ರಷ್ಯಾ ದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, "Free health service to all by the State" ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಿದೆ. ರಷ್ಯಾ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ One sixteenth of the whole world population. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೈದ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ೮೭೫ ಸಾವಿರ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೧/೩ ಭಾಗದಷ್ಟು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಚೆಕ್ ಆಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಇ.ಸಿ.ಜಿ. ಚೆಕ್ ಆಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ೬೦ ರೂ.ಗಳಿಂದ ೪೦ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚಲಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯುಗಸ್ಲಾವಿಯಾದಲ್ಲಿ ೪೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ೧೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಟೀಚಿಂಗ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ರಿಂದ ೪೦ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಸಹ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನೋ ಮಹತ್ವರವಾದ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ೪-೫ ಅಲಾಬೆಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಅರ್ಧನೇಷನ್ನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಅಂಡ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು, ವಿಮನ್ ಅಂಡ್ ಫಿಲ್‌ಸೋಫಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮತ್ತು ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಖಾತೆ ಮಾನ್ಯ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ ನವರ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಮ್ಯೂಟಿಕ್ಯೆಡ್ ವಾಟರ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ಫ್ಲಶ್‌ಟಾಂಕ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ತರಹದ ಡಿಸೀಜ್ ಹರಡುತ್ತದೆ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳು ಕೂತು ಗಲೀಜು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ೨೫ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುವಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೫೦, ೨೦೦ ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ವೆಂಟಿಲೇಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರ

ಕಡೆಗೂ ಸಹ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—May I remind you Sir, it is 6-00 P M ?

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member may please continue tomorrow.

Now, the House stands adjourned to meet again tomorrow at 1-00 P.M.

The House adjourned at one minute past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday 24th June 1982.